

Mieke DOBBELS

Actrice

Meer dan zestig avonden staat Mieke DOBBELS (36) tussen vandaag en eind mei op de planken. De klassieker *De soldaat-facteur en Rachel* gaat voor haar net zo goed over het heden als over Wereldoorlog I. De monoloog *Angelena* zette haar aan om ook buiten het theater de stem te verheffen voor geïnterneerden in de gevangenis. „Ik ben nochtans helemaal geen tafelspringer. Ik vertel gewoon graag.”

‘Elke voorstelling kruipt onderhuids en houdt me wakker’

Jozefien VAN HUFFEL

Bij theatergezelschap Compagnie Cecilia, in een omgebouwde fabriek aan Dok Noord in Gent, liggen geplastificeerde bordjes klaar. „De kerk is niet toegankelijk”, waarschuwen ze. Straks bereidt Mieke DOBBELS zich voor op de première van *De soldaat-facteur en Rachel* en dat gebeurt inderdaad in een kerk. „Voor een stuk in het kader van een herdenking is dat de ideale plek”, meent ze. „Bovendien treden we op met een veertigkoppig koor.”

–U zei ooit dat u actrice werd om te proeven van diverse beroepen. Hoezo?

Toen ik jong was, wilde ik schrijver worden. Dan kon ik met allerlei mensen praten om materiaal te verzamelen, zodat ik over alles iets zou weten. Acteren lag voor mij in dezelfde lijn. Ik zou de ene keer verpleegster zijn en de andere keer advocate. Natuurlijk ontdek je snel dat je slechts in heel beperkte mate iemand anders wordt. Maar toen ik een tijdlang stopte met acteren en bij een headhuntersbureau werkte, bleek ik nog steeds te denken als een theatermaker. Interessante of grappige uitspraken noteerde ik.

–Acteren lag u dan toch het best?

Of vertellen. Dat kan ik ook door te schrijven of te werken aan een stuk waarin ik niet speel. Ik hoef het niet zelf uit te spreken. Ik kan er dagen over nadenken wat in een bepaald verhaal voor mij de essentie is. Ten tijde van het stuk *The Broken Circle Breakdown* wilde ik het echt hebben over verlies, omdat ik in mijn familie gezien had wat dat met mensen doet. Ook *Angelena*, over een geïnterneerde vrouw, kwam er omdat ik de noodzaak voelde te vertellen over iets wat mijn pad kruiste.

Via mijn man kwam ik in contact met magistraat Henri Heimans. Hij vertelde me over een geïnterneerde vrouw en dat liet me niet meer los. Hij gaf me de unieke kans om haar brieven te lezen aan de commissie die over geïnterneerden oordeelt. Ik ontmoette haar enkele keren en correspondeerde met haar. Er ging een tijd over, maar dat werd *Angelena*. De naam komt van een nummer van PJ Harvey, *Angelene*, dat mijn neef me in een prille fase liet horen. Het gaat over een meisje dat anderen kwetst, maar het eigenlijk niet kan helpen. Dat klopte.

Mieke Dobbels: „Ook toen ik bij een headhuntersbureau werkte, observeerde ik als een theatermaker.” © Kristof Ghyselinck

–Wat is de essentie van het stuk voor u?

Ik beschouw mezelf als een geïnformeerd persoon, maar wat precies het probleem was met de geïnterneerden in ons land, bleek aan mij te zijn bijgegaan. Ik meende dat de zorgverlening tekortschoot, maar het bleek

„Mijn nieuwe kinderboek gaat over wachten. Ik ben ongeduldig, maar mijn dochter Billie is nog erger”

erger. Vaak is er gewoon geen zorgverlening. En wat dacht je van de datum van invrijheidstelling die geïnterneerden op hun vonnis lezen: 31-12-9999? Ik bedacht dat er meer mensen zouden zijn die dat ook niet wisten, en dat bleek te kloppen. Na de voorstelling kreeg ik vaak de vraag of ik de waarheid erg aangedikt had, terwijl ik er net heel droog over vertel.

–Liet u ook uit noodzaak uw stem horen in het debat over euthanasie bij geïnterneerden?

Het idee kwam van Filip Loobuyck van de Beweging van Wakkere Geesten, die de voorstelling had gezien. Toevallig had ik ze net de avond voordien gespeeld in combinatie met een debat. Ik ben eigenlijk geen tafelspringer, maar de mening die ik in die discussie verkondigde, wilde ik ook wel breder delen. Van een dergelijke situatie kan ik immers niet slapen. Los van wat een mens op zijn kerfstok heeft, zou het niet mogen dat hij of zij naar de dood verlangt, enkel en alleen omdat de geestelijke gezondheidszorg tekortschiet.

Elke voorstelling kruipt onderhuids. Blijft ze niet bij me hangen, dan schort er iets aan mijn vertelling. Volgende week zal ik wellicht ook wakker liggen, en niet alleen van de stress. Je kunt het immers niet hebben over een oorlog van honderd jaar geleden zonder het te hebben over vandaag. Engageerde België zich niet pas in alweer een oorlog?

–U gaf ook les en u schrijft. Doet u dat even graag als acteren?

Schrijven doe ik zelfs liever. Ik hoef niet per se in de schijnwerpers te staan. Bovendien heb ik het er, wanneer een voorstelling loopt, erg moeilijk mee dat ik mijn kinderen van zes en anderhalf vier avonden per week niet in bed kan stoppen.

Vorig weekend trouwde ik. Een vriendin had een vriendenboekje mee van vroeger, waarin ik schreef dat ik schrijfster wilde worden, wilde trouwen en kinderen krijgen. Nu klink ik vast als een *seut*, maar wel een gelukkige. In februari ligt het tweede kinderboek van Vicky Lommatzsch en mezelf in de winkel. Mijn dochter inspireert me bij het schrijven. Kinderen bekijken de wereld met een logica die wij onderweg verloren. Het nieuwe boek gaat over wachten, van even wachten tot het groen wordt tot ellenlang wachten tot je verjaardag. Ik ben zelf ongeduldig, maar mijn dochter Billie is nog erger.

De soldaat-facteur en Rachel is tot december te zien in Mesen, Zeebrugge, Koksijde en Kortrijk en vanaf februari elders in Vlaanderen. *Angelena* herneemt in januari. Info op www.compagnie-cecilia.be of via 09 223 53 82.